

Tanky a zásady jich používání.

(Dokončení.)

Protitanková obrana.

Účelem protitankové obrany je zabrániti tankům postup místem, které pěchota brání.

Nejlepší protitankovou obranou jsou zbraně, jejichž úkolem je zničiti tanky před jejich účinným zasažením do boje. Protože tanky jsou doprovodné zbraně, jejichž účinek závisí velkou měrou na pohyblivosti v terénu, bude protitanková obrana záležeti také ve zpomalení nebo zamezení jejich postupu v terénu tím, že v pásmu postupu tanků budou překážky přirozené nebo umělé. Tyto překážky musí býti jak v předpolí obránce, tak i uvnitř posice.

Rozděluje tedy protitankovou obranu:

1. na obranu aktivní — zbraněmi,
2. na obranu pasivní — překážkami,
3. na uspořádání obrany aktivní i pasivní.

1. Aktivní obrana.

Účel: zničiti tanky.

a) Dělostřelectvo.

Může působiti buď nepřímou střelbou, a to nejlépe na místa, v nichž jsou tankové jednotky shromážděny před vyražením k útoku, nebo přímou střelbou jednotlivými vpřed posunutými děly.

Tato děla rozmístěná výhodně uvnitř posice zahajují střelbu teprve na vzdálenost 1000 m a menší. Tento způsob protitankové obrany, kdy děla byla dobře maskována i obsluhována odvážným mužstvem měl nejlepší výsledky. Příklad: V bitvě u Cambrai byla obránci narychlo vytažena z betonových stanovišť 2 děla ráže 77 mm a umístěna na okraji vesnice Flesquieres. Zakrátko zničila tato 2 děla 15 tanků, které útočily v tomto pásmu.

b) Doprovodné zbraně pěchoty.

Malorážné dělo.

Způsob této obrany jest obdobný jako vpřed posunutými děly polního dělostřelectva. Toto dělo musí míti značnou počáteční rychlost střely.

Užívá se granátů průbojných. Aby bylo dosaženo velké rychlosti střelby, musí to býti dělo polosamočinné. Poněvadž je lehčí než obyčejné polní dělo a dá se se rozebrati na několik přenosných kusů, můžeme je umístiti co nejdále vpředu. Zahajuje činnost již při útoku tanků na první sled obrany a prodlužuje tak činnost jednotlivých děl polního dělostřelectva, která jsou rozmístěna v hloubce obranného postavení.

Toto dělo se zkouší, možno říci, ve všech armádách. Jeho ráže, která se kolísá okolo 50 mm, není ještě přesně stanovená.

Minometry.

Je sice málo pravděpodobné, že by mohl minomet pro zakřivenou dráhu střely tank zasáhnouti, avšak rychlá soustředěná palba hlavně v místa, kde tanky jsou v postupu překážkou zpomaleny, působí porouchání kolejových pásů. Možno též použití minometu střelbou přímou se spodní skupinou úhlů, při čemž však ložisko minometu musí býti zvlášť upraveno.

Kulometry.

Průbojné střely kulometu mohou na menší vzdálenosti způsobiti vyřazení obsluhy tanků z boje. Obyčejné střely vniknutím úlomků průzory dovnitř tanku oslepí často obsluhu. Kulometry střílejí však na tanky, jen nemají-li jiných výhodných cílů.

Protitankové kulometry.

Protitankový kulomet je teprve v stadiu vývoje. Užívá se velké počáteční rychlosti střely a zvětšené ráže až do 20 mm, se speciálními průbojnými střelami. K snadnějšímu zastřílení kulometů používá se střel kourících. Ač Němci s předchůdkyní této zbraně, t. j. protitankovou puškou „Tankgewehr“, dosáhli na frontě ve světové válce poměrně slabých výsledků, dá se očekávat, že výsledky s protitankovými kulometry budou uspokojivé, neboť tento kulomet má dvě velké výhody:

značnou rychlost střelby (až 150 ran/min.),

je velmi přesný, neboť jest upevněn na pevném podstavci. Protitankové kulometry mají zajištěný účinek na vzdálenost 600 m a menší (podle pancíře tanku). Proti dělu má protitankový kulomet tu výhodu, že je přenosnější a jeho zásobování střelivem snazší.

Obrana ručními a puškovými granáty, plamenometry.

Tohoto způsobu boje proti tankům možno použití jen v nepřehledném terénu, při obraně okrajů osad, zahrad, lesíků a p. Němci doporučovali v svých směrnících pro obranu vrhati svazek 4—5 ručních granátů pod tank anebo na střešku tanku. Plamenomet nutno naříditi proti jedoucímu tanku tak, aby posádka byla oslepena. Obsluha plamenometu musí býti dobře ukryta, aby nebyla posádkou tanku předčasně zjištěna a dělem anebo kulometem v tanku před použitím plamenometu zničena.

c) Minová pole.

Nájezdné miny používané v protitankové obraně jsou dvojí:

1. Jedny větších rozměrů a účinků slouží k zničení tanků. Jsou zakopány šachovitě ve dvou až třech řadách v místech, kudy tanky v útoku pravděpodobně pojedou (kombinace s překážkami přirozenými neb umělými). Jich kladení vyžaduje však delšího času a musí být prováděno s největší ostražitostí, neboť nedostatečné maskování vyházené hlíny je na letecké fotografii velmi dobře vidět a tím se minové pole prozradí.

Najede-li tank na tento druh miny, je buď zničen anebo alespoň značně porouchán.

Zjistí-li útočník minové pole včas, vytvoří v něm před samým útokem dělovou palbou průchody. Není-li pak minové pole souvislé nebo výhodně kombinováno s překážkami, bude tankovými jednotkami útoku objeto neboť tyto jednotky dostanou před útokem veškeré známé údaje o organisaci nepřátelské posice.

2. Malé miny váží jen 3—4 kg a jsou prostě položeny do trávy nebo mezi drátěné překážky. V ulicích anebo před vjezdy do vesnice se pokrývají mrvou.

Účelem těchto min je tank poškoditi. Mají proti prvním tu výhodu, že mohou býti velmi rychle položeny. Nejsou-li však dobře maskovány, bývají rovněž posádkou tanku zpozorovány a opatrně objety.

d) Letectvo.

Letectvo ničí tanky vrháním pum a protitankovými kulomety. Bombardovací letectvo prodlužuje činnost dělostřelectva tím, že bombarduje vykládací nádraží tankových jednotek a jejich shromažďovací střediska.

Bombardovací letectvo působí účinně proti tankům také v místech, kde tanky během postupu ve dne jsou nuceny projížděti v proudu jedním směrem, na př. po mostě, v soutěsce a p.

Bombardování nutno prováděti s překvapením a větším počtem letadel najednou, aby se tanková jednotka nemohla včas rozptýlit.

Jakmile tanková jednotka vyrazí k útoku, je použití bombardovacího letectva málo účinné, neboť tanky se v terénu brzy rozptýlí. Jednotlivé tanky jsou pak pro bombardovací letoun velmi nesnadným cílem. Pouhé střepiny z pum jsou proti tankům tak málo účinné jako střepiny dělostřeleckých granátů. Velmi účinnou zbraní protitankovou bude bojové letadlo vyzbrojené protitankovým kulometem.

Výhody jsou: velká pohyblivost, velký přehled po bojišti a tedy snadné zjištění místa tankové jednotky, velká rychlost střelby.

Rozumí se, že i toto letadlo bude vyhledávati větší skupiny tanků, vytvořené zastavením tanků před překážkou nebo shromážděním tanků na dobytém cíli.

e) Tanky.

Obrana vpřed posunutými děly má tu nevýhodu, že umístění děla může býti předčasně zjištěno. Hlavně pak děla umístěná blízko prvního sledu obránce budou velmi často dělostřeleckou přípravou zničena. Konají se proto pokusy s motorisovanými pásovými protitankovými děly. Tato děla byla by částečně pancéřována proti střelám pěchoty. Před útokem jsou udržována v záloze na výhodném místě a zasazována během útoku teprve tehdy, až nepřítel vyjádřil své úsilí, v němž provádí hlavní nápor tanky.

Ještě lépe je vyřešena tato otázka těžkými protitankovými tanky. Tak jako je největším nepřítelem letounu letoun, děla dělo, bude kdysi hlavním nepřítelem tanku zase tank. Ačkoli se ve světové válce srazily tanky v bitvě jen jedenkrát, a to ještě v malém poměrně množství, dá se z výsledků v této bitvě dosažených usuzovati, že v budoucnosti bude tanků proti tankům použito velmi často, neboť: tank je vyzbrojen dělem, které pancíř tanku velmi snadno prorazí,

z tanku se střílí dělem palbou přímou na malou vzdálenost,

obsluha děla tanku je kryta pancířem proti střelám, kterých užívá pěchota,

tank je také velmi pohyblivou zálohou protitankových zbraní,

tank jest jedinou protitankovou zbraní pozemní, která při vniknutí nepřátelských tanků do vlastní linie nemusí býti ztracena, jak je tomu u protitankových děl.

Hlavní podmínkou při použití tanků proti tankům je překvapení. Tanky nutno přemístiti skrytě a vyraziti s nimi najednou do boku útočící tankové jednotky.

Protože tanky jsou zbraní výhradně ofensivní, bylo by neúčelné udržovati tak nákladnou zbraň jako zálohu pro případ eventuálního útoku nepřítele s tanky. Výhodnější bude přiděliti takovou tankovou jednotku na nákladních automobilech (nebo rychloběžné tanky) větší jednotce. Narychlo převezených tanků použije pak velitel k podpoře protiútoků širšího rozsahu, a to v místech, kde nepřítel podporuje útok tanky.

2. Pasivní obrana.

Překážky: přirozené nebo umělé.

Přirozené překážky. Vodní toky, bažiny, srázy větší než 1:1, les, starší než 15 let, jsou nepřekonatelnými překážkami pro tanky. Tank porazí sice jednotlivé stromy značně tlusté, v lese se však jednotlivé poražené stromy přes sebe položí a tanku brzy další jízdu znemožní. Dobrou překážkou proti tankům jsou také pařezy vykáceného lesa, které způsobují vyšínutí pásů.

Umělé překážky.

a) Zákopy větších rozměrů, než může příslušný tank projeti (viz tabulku 1), se strmými hlubokými stěnami jsou překážkou, která může postup tanku na několik hodin zastaviti. Skýtají však dobrý úkryt pro pracovní technické části, které jsou přidělovány jednotkám tanků k odklizení překážek. Je vždy výhodné voliti překážku tak, aby mohla na ni býti řízena dělová palba.

b) Kolejnice, traversy, zabetonované nebo kvádry železového betonu spojené silnými lany jsou velmi dobrou překážkou proti tankům. Kolejnice a traversy musí býti zasazeny šachovitě s rozstupy a vzdálenostmi takovými, aby mezi nimi nemohl příslušný tank projeti.

c) Terén rozrytý dělostřelectvem větší ráže je pro doprovodné tanky velmi neschůdný a způsobuje časté zapadání tanků, rychlé opotřebení strojů a zpoždění tanků.

d) Pasti ve formě vlčích jam, pokrytých nenápadně zemí.

Sebe dokonalejší umělá překážka nemá valné ceny, není-li na ni stříleno, neboť tanky sice v postupu zadržuje, ale nezastaví. Při tom musí býti zbraně určené k střelení na překážku umístěny tak, aby nebyly snadno prozrazeny a nemohly býti snadno zničeny (dělostřelectvem a tanky.)

3. Způsob obrany proti tankům.

Způsob protitankové obrany vyplývá ze zásad o použití tanků.

Obrana záleží:

Ve včasném oznámení přítomnosti tanků vlastní jednotce. Tento úkol bude normálně svěřen letci pěchoty vyslanému na průzkum podél osy postupu a ten zjištěnou přítomnost tanků ohlásí zprávou shozenou na osu postupu velitele příslušné jednotky.

V boji.

Dělostřelectvo předvoje.

Úkoly: Soustřediti dělovou palbu na tanky co možná dříve, než jsou složeny s nákladních automobilů, v okamžiku skládání tanků nebo u rychloběžných tanků, dokud se pohybují v proudu.

Soustřediti dělovou palbu na východiska tanků k útoku.

Soustřediti dělovou palbu na místa, kudy tanky musí projížděti v proudu, t. j. na přechody přes vodní toky, na železniční násypy a p.

Při proniknutí tanků ponechati 1—2 děla v pásmu tanků a zahájit na ně palbu přímou, jakmile se tanky objeví na výstřel těchto děl.

Pěchota.

Připraviti u kulometné roty schránky s průbojným střelivem. Soustřediti kulometnou palbu postupně na jednotlivé tanky, jakmile dojedou na vzdálenost 500 m a menší, podle druhu tanků. Umístiti doprovodné zbraně a protitankové kulometry v místech protiútoků tanků. Soustřediti kulometnou a puškovou palbu na pěchotu doprovázející tanky a oddělit ji od nich.

Na místa, kudy tanky pravděpodobně pojedou, položí technická rota dobře maskované nájezdné miny.

Letectvo.

Postřelovati tankovou jednotku, dokud je naložena na nákladních automobilech, nebo u rychloběžných tanků, dokud se pohybují v proudu.

Překážky.

Překážky nebude možno pro nedostatek času a prostředků zbudovati.

Ničení přechodů.

Jen na rozkaz vyššího velitele.

b) Protitanková obrana na organisované posici.

Úkolem protitankové obrany bude:

prozraditi včas útok podporovaný tanky,

zabrániti pěchotě, aby následovala tanky,

vybudovati souvislé překážky na široké frontě a rozčleniti je a protitankové zbraně do hloubky.

určiti v dělostřelectvu jednotlivá děla nebo baterie, střelící na tanky palbou přímou.

Prostředky k prozrazení přípravy útoku tanků.

Před zasazením tanků do boje je nutno většinu dosavadních typů tanků (vyjma tanky lehké typu Garden-Loyd) dopravovat drahou. Tanky se vykládají zpravidla v noci ve vzdálenosti 10—20 km za první nepřátelskou linií, t. j. mimo účinný dostřel většiny dělostřelectva. Odtud konají tanky přesun v noci, a to postupnými posuny až do východiska k útoku.

Úkol zjistiti přítomnost tanků je svěřen: letectvu, upoutaným balonům, dělostřeleckým pozorovatelům, pěchotním pozorovatelům.

Letectvo určené k průzkumu činnosti nepřítele za frontou pořizuje hlavně snímky zásobovacích nádraží, vesnic blízko těchto nádraží, lesíků a parků, které se velmi dobře hodí jako shromažďovací střediska tanků. Tanky provádějí obvykle přesun po polních cestách anebo terénem, aby nerušily ostatní dopravu a aby se jejich kolejové pásy nepotřebovaly. Zanechají pak často stopy, které je na leteckých fotografiích dobře vidět.

Pozorovací balony. Hodí se velmi dobře k pozorování tankových jednotek za frontou, neboť jejich činnost je nepřetržitá. Pozorovatel zakresluje každou změnu, která nastala v úpravě terénu a která by mohla jízdu tankům usnadnit. Obsluha tanků musí před zajížděním tanků do východiska provést důkladnou obhlídku terénu, cestu pak označovat. Není-li obsluha dosti ostražitá, může pozorovatel s balonu jejich činnost zjistit.

Dělostřelecké pozorování. Dělostřelecké pozorovatelníky musí být voleny tak, aby bylo vidět s několika stran do nepřátelské posice a za ni. Úkolem dělostřeleckých pozorovatelů je doplnit činnost pozorovatelů z balonů. Jejich činnost se týká hlavně zjišťování změn přímo v nepřátelské posici. Všimají si bedlivě míst, kterých může být použito jako vyčkávací posice a východiska k útoku pro tanky.

Pozorování pěchoty. Činnost pěchotních pozorovatelů v terénu výhodném pro útok tanky je ve většině případů omezena na první nepřátelské linie. Všimají si v nich hlavně úpravy přechodů přes zákopy, neboť tyto práce jsou nutné, aby přesun tankové jednotky z vyčkávacího stanoviště do východiska k útoku byl proveden tanky hladce a aby vyražení tanků k útoku bylo provedeno najednou na celé frontě s největší rychlostí. Do východiska se zajíždí obvykle krátce po půlnoci, aby tanková jednotka byla v hodinu H připravena celá k vyražení. Ačkoli tanky provádějí tento poslední posun co možná nehlukně a s malou rychlostí, aby se hukotem motorů a klapáním kolejových pásů neprozradily, je možno jejich přítomnost, je-li tichá noc, bedlivým nasloucháním zjistit.

Jednotky 1. linie mohou také při očekávaném útoku s tanky vyslati hlídky do předpolí, se speciálním úkolem, zjistit přítomnost tanků nasloucháním.

Je-li 1. nepřátelská linie blízká, osvětlujeme ji raketami pistolovými nebo raketami vystřelovanými z granátometů, které mají větší donosnost a intenzitu osvětlení.

Prostředky k zabránění pěchotě, aby nenásledovala tanky.

Tanky jsou výbornou zbraní k podpoře útoku pěchoty, samy však posice nedobudou, ani ji neuhájí. Musí být následovány pěchotou. Zastaví-li tedy obránce útočící pěchotu, zastaví celý útok, neboť tanky se musí po jisté době vrátit.

Útok tankové jednotky můžeme rozdělit na několik fází: vyražení k útoku, pochod na cíl, útok, zteč a vyčištění posice, shromáždění na dobytém cíli.

Při těchto jednotlivých fázích je činnost obráncových zbraní takováto:
Vyražení k útoku.

Dělostřelectvo zahájí rychlou palbu před první sled tanků. (Střelba explozivními granáty a plynovými granáty, které ztěžují obsluhu orientaci a spojení mezi tanky.)

Minomety doplňují střelbu dělostřelectva.

Těžké kulomety řídí palbu na východní základnu a snaží se zabránit vyrazit nepříteli ze zákopů.

Pochod na cíl.

Dělostřelectvo pokračuje v palbě s postupným zmenšováním vzdálenosti tak, aby clona byla co možná před tanky. Palba je řízena z pozorovatelů anebo během útoku na další cíle letcem, který smluvenými znaky označuje místo tanků.

Minomety. Pokračují v palbě na místa, kterými musí tanky pro nesjízdny terén projíždět v semknutějších tvarech.

Protitankové zbraně — kulomety s průbojným střelivem. Zahájí účinnou palbu na jednotlivé tanky, při čemž se snaží vyřadit co možná tanky velitelské, postupující obvykle ve středu jednotky.

Letectvo. V útoku na další cíle postřeluje tanky protitankovými kulomety.

Pěchota. Řídí palbu na nepřátelskou pěchotu a snaží se ji oddělit od tanků.

Útok.

Dělostřelectvo pokračuje v palbě na tanky až k hranicím bezpečnostního pásma před první obrannou linií a přeloží pak palbu na záložní sled tanků.

Minomety střelí na jednotlivé tanky palbou přímou. Střelba spodní skupinou úhlů s podstavců pro tento druh střelby předem upravených.

Protitankové zbraně. Pokračují v palbě na jednotlivé tanky.

Minová pole jsou uvedena v činnost, jakmile na ně tanky najedou.

Pěchota. Lehké kulomety a pušky řídí palbu na doprovázející pěchotu. Těžké kulomety rovněž, nebo soustředí palbu na průzory tanků.

Zteč a vyčištění posice.

Dělostřelectvo. Soustřeďuje palbu na 2. sled tanků.

Minomety. Soustřeďují palbu na 2. sled tanků.

Protitankové zbraně. Pokračují v palbě na tanky zblízka.

Pěchota. Bojuje s nepřátelskou pěchotou bodáky, palbou a ručními granáty. Kryje se před tanky.

Shromažďování na dobytém cíli.

Dělostřelectvo. Soustřeďuje palbu do čelního postavení, jestliže bylo vlastními částmi opuštěno. Řídí palbu na shromaždiště tanků.

Letectvo. Postřeluje tanky na shromaždišti nebo vrhá pumy.

Pěchota. Provádí třeba-li, protiútok, než se nepřítel na dobyté posici organizuje. Protiútok musí být veden s překvapením a do boku tak, aby nebyl zasažen účinnou palbou dělových (kartáčů) a kulometných tanků.

Popsaný způsob obrany při útoku nepřítele s tanky je normální. Vlastní pěchota útočnickova snaží se co možná postupovati s tanky. Obránce se snaží pěchotu oddělit a zničit tanky.

Vybudování překážek.

Obranný plán proti tankům zpracuje vyšší jednotka.

Plán protitankových překážek obsahuje:

umístění překážek,

určení postupu práce,

zajištění materiálu a pracovníků nutných k vybudování překážek.

Umístění překážek závisí na trase, kterou probíhá hlavní postavení, a na organizaci obrany.

Hlavní postavení má co možná zahrnovati největší množství přirozených překážek pro tanky. Mají se prostíratí před celým hlavním postavením. Tento případ nastává však jen tenkrát, je-li hlavní postavení voleno, za terénem nepříhodným pro tanky (za řekou, za skalnatým terénem a za bažinami). Jinak nutno překážky budovati.

Plán překážek v postavení předních stráží se sestavuje na základě obhlídky terénu, předpolí, vlastního obranného postavení, někdy také postavení nepřátelského. Toho si všímáme hlavně tehdy, jsou-li v něm příhodná místa pro shromažďování tanků, jako lesy, zahrady, nízký porost, které shromažďování tanků usnadňují a zajišťují použití tanků s překvapením. Rozčlenění překážek do hloubky závisí na úkolu vojsk v postavení předních stráží.

Tato vojska v postavení předních stráží mohou míti tyto úkoly: vzbuditi jen poplach a pak se stáhnouti, vzbuditi poplach a klásti částečný odpor, klásti vážný odpor.

Mají-li vojska v postavení předních stráží vzbuditi jen poplach, nebudujeme v tomto postavení překážek, neboť překážka, která není postřelována, nemá valné ceny.

Při částečném odporu vojsk v postavení předních stráží budujeme jen překážky v určitých místech příhodných pro útok tanků. A to položením nájezdných min dobře maskovaných anebo zdokonalením překážek již skýtaných přírodou.

Při vážném odporu v postavení předních stráží je seskupena pěchota v jednotlivá opěrná stanoviště. Úkolem překážek je zameziti tankům čelně nebo bočně vniknouti do opěrného stanoviště. Tato opěrná stanoviště budujeme zase tak, aby byla kryta v největší míře přirozenými překážkami.

Umístění překážek v hlavním postavení.

Účel překážek: zameziti čelní postup tankům, zameziti tankům vniknouti do boku obránce objetím překážky, svéstí tankovou jednotku vhodným umístěním překážek na místa ovládaná protitankovými zbraněmi, zameziti tankům vniknouti do postavení vlastního dělostřelectva, umístiti překážky co možná tak, aby zastavené tanky bylo dobře vidět z pozorovatelů vlastního dělostřelectva.

Překážku před hlavním postavením nutno voliti tak daleko před ním, aby účinek tankových zbraní na obránce nebyl tak přesný, zato však aby bylo v plné míře využito vlastních protitankových zbraní.

Ve vlastním obranném postavení je nejlépe vybudovati umělou překážku na odvráceném svahu, neboť mohou ji dobře vidět vlastní dělostřelečtí pozorovatelé a nemohou ji vidět nepřátelští pozorovatelé. Překážky nutno rozmístiti do hloubky šachovitě a kombinovati s minovými poli.

Určení postupu práce a jednotek. Nejprve je nutno začítí práci, která zamezuje použití tanků s překvapením bez dělostřelecké přípravy. Budování záseků, barikád, úprava zřízených zákopů jich rozšířením, podkopáním stěn, zvýšením srázů a p. Tyto práce započne ihned jednotka, které jest obrana části terénu svěřena. Jen při budování překážek větších rozměrů v hlavním postavení může jednotka počítati s výpomocí

technických jednotek. Aby práce nebyla pozorována a rušena nepřátelskou palbou, nutno pracovat hlavně v noci.

Zajištění materiálu. K vybudování důkladných překážek protitankových je nutno zabezpečiti materiál k pracím ze železového betonu a k odklizení vykopaného materiálu při kopání vlčích jam. K této práci určujeme záložní jednotky.

Nezmiňuji se o počtu nutných pracovních hodin pro jednotlivé překážky, neboť jsou obsaženy v předpisech technických jednotek.

Rozvrh palby a umístění protitankových zbraní.

V postavení předních stráží, jehož úkolem je vzbuditi jen poplach, protitankové zbraně neumísťujeme. Postřelovati tanky, které vyrazily k útoku, je svěřeno jen dělostřelectvu, které střílí nepřímou palbou. Palba je řízena na místa východisk tanků k útoku a na místa nutných přechodů tanků.

V postavení předních stráží, jehož úkolem je klásti odpor, umísťujeme jen protitankové zbraně a minomety. Jejich palbu uspořádáme v souladu s umístěním překážek a minových polí. Úkol dělostřelectva pro přímou podporu jest obdobný jako v předchozím odstavci.

V hlavním postavení tvoří protitankové zbraně jednotlivá hnízda, chráněná pěchotou, rozmístěná podle systému vybudovaných překážek a minových polí. Zbraně umísťujeme podle jejich dostřelu a účinku palby. Jádrem jsou jednotlivá děla polního dělostřelectva, umístěná v betonových krytech anebo na stanovištích, jichž větší počet je předem vyhlédnut a připraven. Zásada je, aby všechny zbraně mohly působiti v místa pravděpodobného postupu tanků. Tyto zbraně jsou uvedeny v činnost teprve tehdy, když jsou tanky na vzdálenost účinného dostřelu a co možná jistého zásahu. Předčasné prozrazení zbraní protitankových odsuzují tyto zbraně k jistému zničení nepřátelským dělostřelectvem, ještě před jejich použitím.

Střelba protitankových zbraní je doplňována dělostřelectvem pro přímou podporu a pro všeobecnou činnost. Je řízena pozorovateli pozemními nebo leteckými.

Při poražení hlavního postavení jsou v jednotlivých oddílech předem určeny jednotlivé baterie nebo děla, která přímou palbou zabráňují tankům vniknouti do linie vlastního dělostřelectva.

c) Protitanková obrana při ústupu.

Při využití úspěchu postupují s počátku tanky jako záloha za 1. nebo 2. sledem pěchoty, aby účočily postupně na místa, na nichž nepřítel klade odpor. Vznášá-li rozvrat u nepřítel, je pronásledování vedeno jen v určitých směrech, hlavně podél ústupových komunikací nepřítel. Tanky jsou naloženy na nákladní automobily nebo jsou-li rychloběžné, následují v proudech za zajišťovacími prvky a pohybují se jako záloha pronásledujících skupin, aby při odporu zadních voň pomáhalý pěchotě odporovati.

Použití tanků je pak obdobné jako při střetném boji.

Obrana protitanková záleží pak: v obraně pasivní — překážkami, v obraně aktivní — zbraněmi.

Pasivní obrana.

Ničení komunikací zabráňuje rychlému přesunu tankových jednotek vezených na nákladních automobilech za pronásledujícími jednotkami. U rychloběžných tanků je nutno překážky objížděti, projížděti terénem, čímž se postup také částečně zdrží. Výhodné je rozrušiti křižovatky silnic, pokáceti napříč silné stromy, zabarikádovati vjezdy do vesnic; ničiti mosty přes řeky možno jen na vyšší rozkaz. Tyto úkoly jsou svěřeny technické jednotce přidělené zadnímu voji.

Aktivní obrana. Tato obrana je svěřena dělostřelectvu zadního voje a protitankovým zbraním.

Dělostřelectvo soustřeďuje svou palbu na místa, kde jsou tanky skládány s nákladních automobilů. Tuto činnost doplňuje bojové letectvo.

K přímému boji s tanky útočícími na zadní voje jsou určena děla zadního voje a protitankové kulomety.

Jejich umístění musí býti co možná skryté, s možností ústupu a s dalším výstřelem. Zahajují palbu již na větší vzdálenosti, než při normální obraně, neboť jejich úkolem je postup pronásledující skupiny zpomaliti.

- Prameny:** 1. Cours d'emploi de chars de combat, 1923 Versailles,
2. Instruktion sur l'emploi de chars de combat 1930,
3. Současné francouzské a anglické revues.

Pěchota u nás a v cizině.

—mer:

Polská pěchota.

a) Organisaace.

Pěchota našeho slovanského souseda Polska má v míru 90 pěších pluků, z nichž 84 je normálních, 6 t. zv. střelců podhalaňských, horských a 3 samostatné prapory střelců.

Pluky pěší a podhalaňské tvoří po třech pěší divise, mající v míru mimo to pluk lehkého polního dělostřelectva a telegrafní rotu. Pěší divise jsou po třech dislokovány v desíti sborových okruzích s velitelstvími sborových okruhů (Dowódstwo okręgu korpusu — DOK.) v čele. Horské divise jsou rozloženy v posádkách podbeskydských a pod Karpaty (v bývalé Haliči). Dva ze samostatných praporů střelců jsou na Pomořansku, třetí tvoří instrukční, cvičný prapor ve středisku pro výcvik pěchoty v Rembertově u Varšavy.

Tanky, dříve jeden pluk, které patřily donedávna k pěchotě, tvoří nyní s útvary obrněných automobilů a obrněnými vlaky autonomní t. zv. obrněnou zbraň (broń pancerna).

Mimo normální pěchotu, jak výše uvedeno, je nutno k pěchotě počítati i 29 praporů sboru pohraniční stráž (Korpus Ochrony Pogranicza — KOP.). Tento sbor, čistě vojensky organizovaný, je v míru podřízen jen administrativně ministerstvu vnitra; ve věcech doplňování, výcviku, zásobování, kázně a taktického použití podléhá ministerstvuojenství. Střeží hranice SSSR., Lotyšska a Litvy.¹⁾

¹⁾ Jinde na hranicích, tedy i na hranicích RČS., je pohraniční stráž podřízena v míru min. financí a jest jím spravována v dohodě s min. vojenství.